

KONSULTANT KRAJOWY w dziedzinie Psychoterapii Uzależnień

Dr hab. Barbara Bętkowska-Korpała, prof. UJ

Wykaz piśmiennictwa obowiązujący osoby realizujące szkolenie specjalizacyjne oraz przygotowujące się do egzaminu specjalizacyjnego w dziedzinie

PSYCHOTERAPII UZALEŻNIEŃ 2024

Podręczniki obowiązkowe w języku polskim

1. Cierpiałkowska L. Sęk H., *Psychologia kliniczna*. Rozdziały: R.19, Cierpiałkowska L. Psychologia uzależnień. str. 383-406; R.31. Kubacka - Jasiocka D., Ziarko M. Pomoc psychologiczna w różnych typach kryzysu. str. 673- 694, Warszawa, Wydawnictwo naukowe PWN, 2016.
2. Cierpiałkowska L., Chodkiewicz J., *Uzależnienie od alkoholu. Oblicza problemu*. Rozdział 9., Czym jest głód alkoholu i jak z nim sobie radzić, str. 254-271, Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2020.
3. Chodkiewicz J., *Odbić się od dna? Rola jakości życia w przebiegu i efektach terapii osób uzależnionych od alkoholu*. Rozdział 2.: Determinanty przebiegu i efektów terapii uzależnienia od alkoholu, str. 45-76. Łódź, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2010.
4. Connors G.J., DiClemente C.C. Velasquez M.M., Donovan D.M., *Etapy zmian w terapii uzależnień. Wybór i planowanie interwencji*. Kraków, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2015.
5. Czabała J. Cz., *Czynniki leczące w psychoterapii*, Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2013.
6. de Barbaro B. (red.), *Wprowadzenie do systemowego rozumienia rodziny*. Kraków: Wydawnictwo UJ, 2006.
7. Fudała J., *Poza paradygmatem abstynencji – ograniczenia picia alkoholu jako cel terapii*. Warszawa, Wydawnictwo Edukacyjne Remedium, 2017.
8. Gałęcki P., *Badanie stanu psychicznego. Rozpoznanie według ICD-11.*, Wrocław, Edra Urban & Partner, 2022.
9. Grzegorzewska I., Cierpiałkowska L., *Uzależnienia behawioralne*. str. 17-53 i 76-92, Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2018.
10. Grzegorzewska I., Cierpiałkowska L., Borkowska A.R., *Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży*. Warszawa, Wydawnictwo PWN, 2020. Rozdziały: 3,5,6,11,12,13,15,16.

11. Habrat B., *Leki stosowane w terapii uzależnień*. W: Rybakowski J. (red.) *Psychofarmakologia kliniczna*, str. 309-326. Warszawa, PZWL Wydawnictwo Lekarskie, 2022.
12. Jabłoński P., Bukowska B., Czabała Cz. (red.) (2012). *Uzależnienie od narkotyków. Podręcznik dla terapeutów*. Warszawa, Wydawnictwo KBPN. Rozdziały:
  - Wojnar M., Brower KJ. Neurobiologiczne mechanizmy uzależnienia (rozdział 7) str. 105-126,
  - Bukowska B. Psychologiczne mechanizmy uzależnienia – przegląd teorii i modeli (rozdział 8), str. 127-143,
  - Czabała Cz. Psychologiczne metody w leczeniu uzależnień (rozdział 10), str. 171-182,
  - Koczurowska J. Społeczność terapeutyczna w rehabilitacji uzależnień (rozdział 13), str. 183-198,
  - Rachowska E. Zapobieganie nawrotom w uzależnieniu (rozdział 14), str. 217-228,
  - Tatarsky A., Kellogg S., Psychoterapia integracyjna w oparciu o model Redukcji Szkód. Studium przypadku używania substancji psychoaktywnych, wielokrotnej traumy i skłonności samobójczych (rozdział 16), 239-253,
  - Sempruch-Malinowska K., Zygałdo M. Redukcja szkód związanych z przyjmowaniem środków psychoaktywnych (rozdział 17), str. 253-264,
  - Koczurowska J. Psychoterapia dzieci i młodzieży z problemem narkotykowym (rozdział 20), str. 283-298.
13. Kalat J.W., *Biologiczne podstawy psychologii*, Rozdział 14 (14.1): Nadużywanie substancji psychoaktywnych, str. 558-569, Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2020.
14. Mellibruda J., *Siedem ścieżek integracji psychoterapii*, Warszawa, Instytut Psychologii Zdrowia Polskie Towarzystwo Psychologiczne, 2011.
15. Miller P.M. (red), *Terapia Uzależnień. Metody oparte na dowodach naukowych*, Warszawa, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, 2013.
16. Prochaska J.O., Norcross J.C., *Systemy psychoterapeutyczne. Analiza transteoretyczna*, Warszawa, Instytut Psychologii Zdrowia, Polskie Towarzystwo Psychologiczne, str.: 2-106; 186-223; 306-456; 526-592, 2006.
17. Pużyński S., Wciórka J., *ICD -10 - Klasyfikacja zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania w ICD-10. Badawcze kryteria diagnostyczne*, Kraków - Warszawa, Uniwersyteckie Wydawnictwo Medyczne Vesalius, 2022.

18. Sobolewska-Mellibruda Z., *Psychoterapia Dorosłych Dzieci Alkoholików. Strategie, procedury i opisy przypadków pracy psychoterapeutycznej*. Warszawa, Wydawnictwo Zielone Drzewo Instytut Psychologii Zdrowia PTP, 2011.
19. Wojnar M.(red.), *Medyczne aspekty uzależnienia od alkoholu*, Warszawa, Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, 2017.
20. Woronowicz B., *Uzależnienia. Geneza, terapia, powrót do zdrowia*, str. 279-323. Warszawa, Media Rodzina i Wydawnictwo Edukacyjne Parpamedia, 2009.
21. Yalom I, Leszcz M., *Psychoterapia grupowa – teoria i praktyka*. Kraków, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2006.

Podręczniki zalecane polskie

1. Arden J.B., *Neuronauka w terapeutycznym procesie zmiany*, Kraków, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2017.
2. Badura Madej W., Dobrzyńska-Mersterhazy A., *Przemoc w rodzinie. Interwencja kryzysowa i psychoterapia*. Kraków, WUJ, 2000.
3. Beck AT, Wright FD., Newman CF. B.S.Liese BS, *Terapia poznawcza uzależnień*, Kraków, WUJ, 2007.
4. Bętkowska-Korpała B., *Osobowościowe uwarunkowania dynamiki zdrowienia u osób uzależnionych*, str. 11-91, Kraków, Wydawnictwo Medycyna Praktyczna, 2013.
5. Bętkowska-Korpała B., Gąsior K., Maciek-Haściło B., Ryniak J., *Krótkoterminowa terapia par*, Warszawa, PARPA. (wersja dostępna internetowo: www.parpa.pl), 2016.
6. Bętkowska-Korpała B., Modrzyński R., Celebucka J., Kotowska J., Olszewska-Turek K, *Podręcznik E-POP dla terapeutów uzależnień*, Warszawa, PARPA, 2020, str.118-137.
7. Bętkowska-Korpała B., Ryniak J., *Diagnoza kliniczna w leczeniu uzależnień*. W: Bętkowska-Korpała B. (red.), *Uzależnienia w praktyce klinicznej*, Warszawa, Wydawnictwo Parpamedia, str. 23-36, 2009.
8. Bętkowska-Korpała B., Ryniak J., Zawadzka B., Jankowski P., Kuźniewski M., Kawecka-Jaszcz K., *Program grupowej terapii psychologicznej w kompleksowym leczeniu osób uzależnionych od nikotyny w ramach prewencji chorób układu krążenia — doświadczenia własne*. *Psychoterapia*, 4 (131), str. 69-76, 2004.
9. Bomba J., *Superwizja z perspektywy psychodynamicznej*. *Psychoterapia*, 3 (154), 2010, str. 5-10.

10. Chodkiewicz J., *Zapobieganie nawrotom w chorobie alkoholowej — przegląd piśmiennictwa*. *Psychiatria*, 3, 2006, str. 105–111.
11. Chodkiewicz J., *Głód alkoholu – konceptualizacja, wybrane modele i metody pomiaru*. *Alkoholizm i Narkomania*, 2014, 27: 265-272.
12. Chrzastowski S., *Nie tylko schemat. Praktyka systemowej terapii rodzin*, Warszawa, Wydawnictwo Paradygmat, 2014.
13. Cierpiałkowska L., Sęk H., *Psychologia kliniczna*. Warszawa, Wydawnictwo PWN, 2016, Rozdział 10 i 11, str. 195-232.
14. Cierpiałkowska L., Ziarko M., *Psychologia uzależnień – alkoholizm*. Warszawa, Wydawnictwo Akademickie i Profesjonalne, 2010.
15. Cierpiałkowska L., Grzegorzewska I., *Dzieci alkoholików w perspektywie rozwojowej i klinicznej*. Poznań: Wyd. Naukowe UAM, 2016.
16. Cooper M., *Efektywność psychoterapii i poradnictwa psychologicznego. Wyniki badań i praktyka kliniczna*, Warszawa, Instytut Psychologii Zdrowia Polskie Towarzystwo Psychologiczne, 2010.
17. Denning P., Little J., *Pokonać nałóg. Metoda redukcji szkód w terapii uzależnień od alkoholu i narkotyków*. Kraków, WUJ, 2019.
18. Erickson C.K., *Nauka o uzależnieniach, od neurobiologii do skutecznych metod leczenia*. Warszawa, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, 2010.
19. Fudała J., *Motywowanie do zmiany zachowań. Poradnik dla osób pomagających*. Warszawa, Wydawnictwo Edukacyjne Remedium, 2015.
20. Gabbard GO., Roberts LW., Crisp-Han H., Ball V., Hobday G., Rachal F., *Profesjonalizm w psychiatrii*, Kraków, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2013.
21. Garland C., *O grupach*, tom I-II, Oficyna Ingenium, 2015.
22. Gaśior K., *Funkcjonowanie noo-psychospołeczne i problemy psychiczne u Dorosłych Dzieci Alkoholików*, Warszawa, Difin, 2010, str.15-129.
23. Gelso Ch.J., Hayes J.A., *Relacja terapeutyczna*, Gdańsk, GWP, 2004.
24. Gilbert M. C., Evans K., *Superwizja w psychoterapii*, Gdańsk, GWP, 2010.
25. Górniak L., Józefik B. (red.), *Ewolucja myślenia systemowego w terapii rodzin: od metafor cybernetycznej do dialogu i narracji*, Kraków, Wydawnictwo UJ, 2003.
26. Grzegorzewska I., *Odporność psychiczna dzieci alkoholików*, Warszawa, Wyd. Naukowe Scholar, 2013.
27. Grzesiuk L., *Procesy i zjawiska w psychoterapii. Dynamika relacji pacjent — terapeuta. Zjawisko przeniesienia*. W: Grzesiuk L. *Psychoterapia. Teoria. Podręcznik akademicki*,

- str. 356–374, Warszawa, ENETEIA Wydawnictwo Psychologii i Kultury, 2005.
28. Habrat B., *Nałogi behawioralne*. W: Habrat B. (red.) *Zaburzenia uprawiania hazardu i inne tak zwane nałogi behawioralne*, str. 15-81, Warszawa, Wydawnictwo Instytut Psychiatrii i Neurologii, 2016.
  29. Habrat B. (red.), *Zaburzenia uprawiania hazardu i inne tak zwane nałogi behawioralne*. Warszawa, Wydawnictwo Instytut Psychiatrii i Neurologii, 2016.
  30. Hayes S.C., Hofmann S.G. Ponad DSM, *Ku alternatywnej, opartej na procesach diagnozie i terapii zaburzeń psychicznych*, Sopot, GWP, 2022 (rozdz. 1, 3 i 4).
  31. Herman J., *Trauma. Od przemocy domowej do terroru politycznego*, Warszawa, Wydawnictwo Czarna Owca, 2020.
  32. Hill C.H., Castonguay L.G., *Transformacje w psychoterapii. Korekcyjne doświadczenie w podejściu poznawczo-behawioralnym, humanistycznym i psychodynamicznym*. Warszawa, Wydawnictwo Zielone Drzewo Instytut Psychologii Zdrowia PTP, 2017.
  33. Hoch E., Zimmermann P., Henker J., Rohrbacher H., Noack R., Bühringer G., Wittchen H.U. CANDIS, *Modułowy program terapii dla problemowych użytkowników przetworów konopi*. Podręcznik, www.kbpn.gov.pl.
  34. Jabłoński P., Bukowska B., Czabała Cz. (red.), *Uzależnieni od narkotyków. Podręcznik dla terapeutów*, Warszawa, Wydawnictwo KBPN, 2012 (wersja dostępna internetowo na stronie Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii). Rozdziały:
    - Dąbrowska K. Wykorzystanie metody case management w pracy z osobami uzależnionymi, str. 271-282,
    - Głowik T. Specyfika terapii w izolacji więziennej. str. 313-331,
    - Bukowska B. System opieki i terapia kobiet uzależnionych od substancji psychoaktywnych przegląd badań i wskazania dla praktyki klinicznej, str. 341-354.
  35. Jakima S., Muldner-Nieckowski Ł., Wilejczyk A., *Hiperseksualność*, Warszawa, PZWL Wydawnictwo Lekarskie, 2022.
  36. Jakubczyk A., Wojnar M., *Znaczenie impulsywności w przebiegu i rozwoju uzależnienia od alkoholu*. *Alkoholizm i Narkomania*, 2009, 22(4), 387-397.
  37. Janowski R., *Obserwacje dotyczące problemów superwizantów. Terapia Uzależnienia i Współuzależnienia*, 2019, 5.
  38. Jedliński K., Jedlińska J, Kołodziejczyk-Stryjek A., *Procesy doświadczenia i zmiany na treningu interpersonalnym*. W: Fijewska M. (red.) *Psychoterapia a doświadczenie*. Warszawa, INTRA, 2019, str. 213 – 236.
  39. Jelonkiewicz I., Co się dzieje w relacji superwizyjnej? *Psychoterapia*, 2018, 4 (187) 69-80.

40. Junik W., *Resilience*, część pierwsza (str.11-43), Warszawa, Parpamedia, 2011.
41. Kaczmarczyk I., *Terapeuta na krawędzi- doświadczenia korekcyjne w superwizji. Terapia Osób Uzależnionych i ich Bliskich*, 2021, 1.
42. Kaczmarczyk, I., *Focusing w terapii osób uzależnionych. Terapia Osób Uzależnionych i ich Bliskich*, 2020, 3.
43. Kaczmarczyk, I., *Momenty zmiany w psychoterapii doświadczeniowej. Terapia Uzależnienia i Współuzależnienia*, 2020, 1.
44. Kluczyńska S., Czabała J.Cz., *Interwencja kryzysowa. Wybrane zagadnienia*. Warszawa, Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej, 2021, str. 111-147.
45. Kowalczyk R., Stola A., *Chemsex. Ujęcie wielodyscyplinarne*, Warszawa, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2021.
46. Kubacka-Jasiecka D., *Interwencja Kryzysowa. Pomoc w kryzysach psychologicznych*, Warszawa, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, 2010.
47. Lelonek-Kuleta B., *Uzależnienia behawioralne na tle współczesnej wiedzy o uzależnieniach. Studia Społeczne*, 2020, 12 (1), str. 97-103.
48. Litwa- Janowska A., *Superwizja w pandemii, TOUiB*, 2020, 1.
49. McMackin R.A., Newman E., Fogler J.M., Keane T.M. (red.), *Terapia traumy. Teoria i praktyka terapii opartej na dowodach*. Gdańsk, Harmonia Universalis, 2015.
50. McWilliams N., *Diagnoza psychoanalityczna*. Sopot, GWP, 2021.
51. Kuształ J., Piasecka M., *Współczesne podejścia do terapii uzależnień dzieci i młodzieży – przegląd stanowisk teoretycznych i empirycznych. Edukacja Elementarna w Teorii i Praktyce*, 2018, 13 (4/50), str. 85-102.
52. Mellibruda J., Sobolewska-Mellibruda Z., *Integracyjna psychoterapia uzależnień - teoria i praktyka*, str. 68-225, Warszawa, Instytut Psychologii Zdrowia Polskie Towarzystwo Psychologiczne, 2006.
53. Miller WR, Rollnick S., *Dialog motywujący. Jak pomóc ludziom w zmianie*. Kraków, WUJ, 2014.
54. Miller WR., Forcehimes AA., Zweben A., *Terapia uzależnień. Podręcznik dla profesjonalistów*. Kraków, WUJ, 2014.
55. Minuchin S., Reiter D., Borda C., *Kunstt terapii rodzinnej*, Warszawa:, Wydawnictwo Paradygmat, 2018.
56. Modrzyński R., *Abstynencja czy ograniczenie picia? Rozdział 2.: Teoria zachowania zasobów – nowe perspektywy dla terapii uzależnień*, str. 64-89. Warszawa, Difin, 2017.

57. Monti PM., Abrams DB., Kadden RM., Cooney NL., *Psychologiczna terapia uzależnienia od alkoholu – przewodnik do trening konstruktywnych zachowań*. Warszawa, Instytut Psychologii Zdrowia i Trzeźwości. Polskie Towarzystwo Psychologiczne, 1994.
58. Naar-King S., Suarez M., *Wywiad motywujący z młodzieżą i młodymi dorosłymi*, Kraków, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2012.
59. Najavits L.M., *Poszukiwanie bezpieczeństwa. Terapia PTSD i nadużywania substancji psychoaktywnych*, str.1-70. Kraków, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2010.
60. O’Farrell T.J., Fals-Stewart W., *Behawioralna terapia par w leczeniu uzależnienia od alkoholu i narkotyków*, Warszawa, Parpamedia, 2008.
61. Ogińska-Bulik N., *Objawy stresu pourazowego i potraumatyczny wzrost u kobiet doświadczających przemocy w rodzinie. Psychiatria i Psychoterapia*, 2016, 3, str.15-29.
62. Okun B., *Skuteczna pomoc psychologiczna*, Warszawa, IPZ PTP, 2002.
63. Pawlik J., Skowrońska J., *Superwizja w pracy z grupami. [w:] Psychoterapia analityczna. Procesy i zjawiska grupowe* (red. Jerzy Pawlik), Warszawa, Wyd. Eneteia, 2008.
64. Popiel A., Pragłowska E., *Superwizja w terapii poznawczo-behawioralnej. Koncepcje, procedury, narzędzia. Część I. Zagadnienia ogólne*, str.21-90, Kraków, WUJ, 2013.
65. Poprawa R., „Skazani na problemy”. *W poszukiwaniu osobowościowych uwarunkowań angażowania się mężczyzn w picie alkoholu*. Rozdział 2.: Ogólny, transakcyjny model uwarunkowań angażowania się w używanie alkoholu oraz ryzyka rozwoju problemów i zaburzeń z nim związanych, str.34-63, Warszawa, Wydawnictwo Naukowe Scholar, 2015.
66. Rakowska J.M., *Skuteczność zapobiegania zaburzeniom psychicznym i ich leczenia: wnioski z badań dla praktyki klinicznej*. Rozdział 1. (str.23-37), rozdział 5.12 (str.197-204), Warszawa, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, 2021.
67. *Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2022 r.* www.parpa.pl, str. 18-31, 49-51, 58-61, 64-66.
68. Rowicka M., *Uzależnienia behawioralne. Profilaktyka i Terapia*, Warszawa, Fundacja Praesterno, 2015.
69. Ryniak J., *Znaczenie stylu przywiązania w budowaniu sojuszu superwizyjnego”. Terapia Osób Uzależnionych i ich Bliskich*, 2022, 3.
70. Ryniak J., Świątek L., *Diagnoza osób współuzależnionych. Terapia Uzależnienia i Współuzależnienia*, 2008, 3, str.5-7.

71. Samochowicz A., Chęć M., Kołodziej Ł., Samochowicz J., *Zaburzenia używania alkoholu: Czy nowe kryteria diagnostyczne implikują zmianę strategii terapeutycznych? Alkoholizm i Narkomania*, 2015, 28, 55-63.
72. Schneider CM., Corey G., *Grupy. Metody grupowej pomocy psychologicznej*. Warszawa, IPZ PTP, 2002.
73. Spada M., *Terapia poznawczo-behawioralna w leczeniu problemowego picia alkoholu. Podręcznik terapeuty*. Rozdziały 1-4., str. 19-206, Warszawa, Difin, 2019.
74. Sobolewska Z., *Psychoterapia współzależnienia w podejściu integracyjnym. Terapia Uzależnienia i Współzależnienia*, 2008, 6, str.16-20.
75. Sobolewska Z., *Współzależnienie – koncepcja i psychoterapia. Terapia Uzależnienia i Współzależnienia*, 2008, 4 (s.19-22) i 5 (s.9-11).
76. Stefaniak W., *Poradnictwo par. Paradygmat poznawczo-behawioralny*. W: Czabała C., Kluczyńska S. (red.), *Poradnictwo psychologiczne*, str.188-227, Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2015.
77. Suwała M., Gerstenkorn A., *Rozpoznawanie problemów alkoholowych u osób w wieku powyżej 65 lat. Gerontologia Polska*, 2006, 14 (4), 172–178.
78. Szulc A., Koweszko T., Gałęcki P., *Samobójstwo*, Warszawa, Medyk, 2017.
79. Tatarski A., *Redukcja szkód w psychoterapii. Nowe podejście w leczeniu uzależnień od narkotyków i alkoholu*, Warszawa, KBPN, 2007.
80. Tomalski R., Pierkiewicz, I.J., *Złożony zespół stresu pourazowego. Psychiatr Psychol Klin*, 2020, 20 (1), p. 54–60.
81. Trębińska-Szumigraj E., *Współzależnienie matek narkomanów*, Gdańsk, GWP, 2010.
82. Vinogradov, S., Yalom I., *Psychoterapia grupowa. Krótki przewodnik dla terapeutów*, Warszawa, IPZ, 2007.
83. Widera-Wysoczańska, A., *Mechanizmy przemocy w rodzinie. Z pokolenia na pokolenie*, Warszawa, Difin/Engram, 2010.
84. Wiśniewska K., *Pacjenci sądowi z zaburzeniami psychicznymi. Terapia Uzależnienia i Współzależnienia*, 2019, 4 str. 5-7 i 6.str.18-20.
85. Wojnar M., *Farmakoterapia uzależnienia od alkoholu* w: Rybakowski J.(red.). *Psychofarmakologia kliniczna*, Warszawa, PZWL Wydawnictwo Lekarskie, 2022.
86. Woronowicz B., *Uzależnienia. Geneza, terapia, powrót do zdrowia*, Warszawa, Media Rodzina i Wydawnictwo Edukacyjne Parpamedia, 2019.
87. Zalewski B., Pinkowska-Zielińska H. (red.), *Diagnoza w psychoterapii par. Diagnoza par w różnych podejściach*, Warszawa, PWN, 2021.

88. Zawilska J. B., Wojcieszek J., Andrzejczak D., *Dopalacze i leki OTC- nowi gracze na scenie związków psychoaktywnych*, Łódź, Wydawnictwo Uniwersytet Medyczny w Łodzi. 2016.

Źródła wiedzy prawnej

1. Akty prawne: ustawa dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu, ustawa z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta, ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego, ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.
2. Bosek L. (red.), Ustawa o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta. Komentarz, Warszawa 2020.
3. Dąbrowska K., Fudała J. Zobowiązanie i motywowanie do leczenia odwykowego - procedury prawne i działania psychologiczne, Suprema Lex, 2019.
4. Kłodaczny P., K. Wilamowski, Wybrane uregulowania ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Komentarz praktyczny - <https://www.kbpn.gov.pl/wydawnictwa>.

Czasopisma obowiązkowe w języku polskim

1. Alkoholizm i Narkomania, Psychiatria Polska, Psychologia kliniczna i Psychoterapia, Psychoterapia, Terapia Osób Uzależnionych i ich Bliskich (wcześniej TUiW).